ความรู้เบื้องต้น
เทคโนโลยีการจับสัตว์น้ำ และสำรวจทรัพยากรประมง

นายอิสระ ชาญราชกิจ

(isara@seafdec.org)

กองวิจัยและพัฒนาประมง ฝ่ายฝึกอบรม

ศูนย์พัฒนาการประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

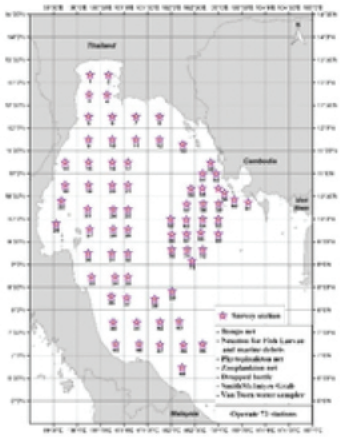

ความรู้เบื้องต้น
เทคโนโลยีการจับสัตว์น้ำ และสำรวจทรัพยากรประมง

หัวข้อการบรรยาย

1. คำจำกัดความที่เกี่ยวข้องกับการประมง
2. การจำแนกประเภทของเครื่องมือประมง
3. ความรู้เบื้องต้นวัสดุและอุปกรณ์สำหรับประกอบเครื่องมือประมง
4. เทคโนโลยีการค้นหา และการรวบรวมฝูงปลา
5. เครื่องมือช่วยทำประมง เครื่องมือลดแรงงานประมง และเครื่องกลบนดาดฟ้าเรือ
6. เทคโนโลยีการสำรวจทรัพยากรประมง และสมุทรศาสตร์

ความรู้เบื้องต้น
เทคโนโลยีการจับสัตว์น้ำ และสำรวจทรัพยา

ตอนที่ 1
คำจำกัดความที่เกี่ยวข้องกับการประมง

พระราชกำหนด
การประมง
พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการประมง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกำหนดนี้เรียกว่า "พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘"

มาตรา ๒ พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๔ บทบัญญัติแห่งพระราชกำหนดนี้มุ่งหมายเพื่อการจัดระเบียบการประมงในประเทศให้เหมาะสมในน่านน้ำทั้งปวง เพื่อป้องกันมิให้มีการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพื่อรักษาทรัพยากรสัตว์น้ำให้อยู่ในภาวะที่เป็นแหล่งอาหารของมนุษยชาติอย่างยั่งยืน และรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมให้ทำงานอยู่ในสภาพที่เหมาะสมตามแนวทาง กฎกระทรวง และอาศัยฐานที่เป็นที่ยอมรับเป็นมั่นในนานาประเทศ รวมทั้งคุ้มครองสวัสดิภาพของคนประจำเรือ และป้องกันการใช้แรงงานผิดกฎหมายในการทำการประมงภายใต้วัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

https://www4.fisheries.go.th/file_footer/20160517105511_file.pdf

https://www.fisheries.go.th/fpo-m_sarakham/

คำจำกัดความที่เกี่ยวข้องกับการป

พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕

Royal Ordinance on Fisheries B.E.2558 (2015)

"การประมง" หมายความว่า การทำการประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การดูแลรักษาสัตว์น้ำ การแปรรูปสัตว์น้ำ และหมายความรวมถึงการกระทำใด ๆ ที่เป็นการสนับสนุนการทำการประมง

"ทำการประมง" หมายความว่า ค้นหา ล่อ จับ ได้มา หรือเก็บสัตว์น้ำ หรือการกระทำใด ๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อล่อ จับ ได้มา หรือเก็บสัตว์น้ำในที่จับสัตว์น้ำ

"เครื่องมือทำการประมง" หมายความว่า เครื่องกลไก เครื่องใช้ เครื่องอุปกรณ์ ส่วนประกอบ อาวุธ เสา และหลักที่ใช้ทำการประมง

"เรือประมง" หมายความว่า ยานพาหนะทางน้ำทุกขนาดที่ใช้ หรือเจตนาจะใช้เพื่อแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำในทางการค้า และให้หมายความรวมถึงยานพาหนะที่ใช้สนับสนุนเรือประมง ใช้แปรรูปสัตว์น้ำ หรือเพื่อขนถ่ายหรือขนส่งสัตว์น้ำเป็นการเฉพาะ แต่ไม่รวมถึงเรือบรรทุกสินค้า

คำจำกัดที่เกี่ยวข้องกับการประม

พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘
Royal Ordinance on Fisheries B.E.2558 (2015)

"**สัตว์น้ำ**" หมายความว่า สัตว์ที่อาศัยอยู่ในน้ำเป็นปกติ สัตว์จำพวกสะเทินน้ำสะเทินบกสัตว์ที่อาศัยอยู่ในบริเวณน้ำท่วมถึง สัตว์ที่มีการดำรงชีวิตส่วนหนึ่งอยู่ในน้ำ สัตว์ที่มีวงจรชีวิตช่วงหนึ่ง ที่อาศัยอยู่ในน้ำเฉพาะช่วงชีวิตที่อาศัยอยู่ในน้ำ รวมทั้งไข่และน้ำเชื้อของสัตว์น้ำ และสาหร่ายทะเล ซากหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของสัตว์น้ำเหล่านั้น และให้หมายความรวมถึงพันธุ์ไม้น้ำตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด และซากหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพันธุ์ไม้น้ำนั้นด้วย

"**ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ**" หมายความว่า ผลิตผลที่ได้จากการแปรรูปสัตว์น้ำหรือที่ใช้สัตว์น้ำเป็นวัตถุดิบ

"**การแปรรูปสัตว์น้ำ**" หมายความว่า การกระทำใด ๆ ที่เป็นการเปลี่ยนสภาพสัตว์น้ำสำหรับ ใช้เพื่อการอุปโภคหรือบริโภค แต่ไม่รวมถึงการบรรจุหีบห่อสัตว์น้ำโดยไม่มีการเปลี่ยนสภาพของสัตว์น้ำ หรือการเปลี่ยนสภาพสัตว์น้ำเพื่อบริการให้แก่ผู้บริโภคโดยตรง